

راهنمای نگارش وانشا فارسی ششم دبستان

www.ketab.ir

اشرف کریمی

کارشناس ارشد برنامه‌ریزی درسی
و آموزگار مدارس ابتدایی تهران

سرشناسه : ترمیمی، عرف، ۱۳۳۹ -
عنوان و نام پدیدآور : راهنمای نگارش : کارگاه نویسندگی و انشا
ششم دبستان / کریمی
مشخصات نشر : تهران: قدیانی، ۱۳۳۹.
مشخصات ظاهری : ۱۱۲ ص.
شابک : 978-600-251-500-1
وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
یادداشت : عنوان دیگر: راهنمای نگارش و شایسته‌ساز
کتاب فارسی ششم.
عنوان دیگر : راهنمای نگارش و انشا بر اساس کتاب
فارسی ششم.
موضوع : فارسی، انشا و تمرین - راهنمای آموزشی (ابتدایی)
موضوع : نگارش علمی و فنی - راهنمای آموزشی (ابتدایی)
رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۳ ر ۱۶ ک۴ / PIR ۲۸۳۹
رده‌بندی دیویی : فا ۸۰۸/۰۴
شماره کتابشناسی ملی : ۳۵۲۵۹۶۴

موسسه انتشارات قدیانی

www.ghadyan.org
تلفن: ۶۶۲۰۳۳۱۰ (خط ۵) پورتنگار: ۶۶۲۰۲۲۶۲

راهنمای نگارش و انشا

بر اساس فارسی ششم دبستان

اشرف کریمی

مراجعه: نیفورم و جلد: خسرو اشتری

موسسه: بخش هنری و فنی

برای شورای بررسی

چاپ: ۱۳۹۰، تعداد: ۳۳۰۰ نسخه

شابک: ۱ - ۵۰۰ - ۲۵۱ - ۷۸ - ۱ - ۵۰۰ - ۲۵۱ - ۶۰۰ - ۹۷۸ - ISBN: 978 - 600 - 251 - 500 - ۱

۹۱ - ۴۸۲

چاپ و صحافی: چاپخانه علمی، تهران

کلیه حقوق محفوظ است

۷۰۰۰ تومان

به نام پروردگار یکتا، مهربان و بی‌نیاز

به استناد مقدمه‌ی کتاب فارسی (مهارت‌های نوشتاری) ششم دبستان، این کتاب با در نظر گرفتن اهمیت زبان فارسی و نقش مهمی که در سامان دادن به هویت فرهنگی ما دارد و با نگاهی برای فراگیری علوم و فضایل است، تألیف شده است. هدف نویسندگان این کتاب به طور مشخص گسترش مهارت‌های زبانی و فرازبانی (تفکر، نقد و تحلیل) بوده و جهت‌گیری آن نیز بر پایه‌ی برنامه‌ی درسی زبان فارسی در دوره‌ی ابتدایی، حرکت از زبان‌آموزی به سوی ادبیات به تعبیری از سطح به عمق است.

در دو کتاب فارسی (مهارت‌های خوانداری و مهارت‌های نوشتاری) ششم دبستان به مباحثی پرداخته شده است که به دلیل خاص بودن مهارت‌های نگارش ارتباط دارند و می‌توان آنها را به گونه‌ای دسته‌بندی کرد.

○ مباحث مربوط به انواع «نوشته»، مثلاً «طوطی‌نویسی، شرح حال‌نویسی، خلاصه‌نویسی،

و...

○ مباحث مربوط به «خصایص بلاغی زبان»، مثلاً «آرایه‌های بیانی، مثل تشبیه، مبالغه، کنایه،

و...

○ مباحث مربوط به «پروردن معانی»، مانند توصیف، مقایسه و...

○ مباحث مربوط به «داستان‌نویسی و عناصر داستان»، مانند شخصیت‌پردازی، زاویه‌ی

دید، درون‌مایه و...

دقت در محتوای کتاب‌های فارسی ششم دبستان از منظر «مهارت‌های نگارش» نیز بزرگ دامنه‌ی وسیعی از مطالب است. ظاهراً حجم و تنوع مطالب ارائه شده در کتاب‌های فارسی ششم دبستان، نویسندگان را ناگزیر کرده است که در بسیاری موارد به توضیح مختصر و ذکر یک مثال اکتفا کنند و در مواردی، از جمله در بخش معرفی بعضی عناصر داستان، حتی یک مثال هم ارائه نشود. شاید این پیش‌فرض که ششم دبستان مرز ورود به مقطع دبیرستان

است و لازم است دانش آموزان مقطع ابتدایی از نظر نگارش و تسلط بر مهارت‌های نوشتاری، و آشنایی با انواع نوشته (نظم و نثر) هرچه توانمندتر به مقطع بعدی وارد شوند، بتواند ارائه‌ی چنین حجم بزرگی از مطالب را در یک پایه توجیه کند اما هر قدر هم که محتوای این کتاب‌ها غنی باشد، توضیح و تشریح بعضی مطالب که مؤلفان ناگزیر به سرعت از آنها گذشته‌اند، ضروری می‌نماید.

هدف نگارنده از ارائه‌ی کتاب حاضر، کمک به ایجاد نظامی منطقی در ساختار شناختی مخاطبان کتاب‌های فارسی ششم دبستان و در نهایت، کمک به درک بهتر آن از مطالب کتاب شده در ارتباط با مهارت‌های نگارشی بوده است. مطالب اثر حاضر در قالب سه بخش تمرین و تقریباً متناظر با مطالب بخش‌های «یادآوری»، «نگارش» و «کارگاه نویسی» در کتاب‌های فارسی ششم دبستان ارائه شده‌اند. تلاش بر این بوده است که به سبب مباحث مطرح شده در هر تمرین، نمونه‌های مناسب و جذابی از منابع مختلف و متون غنی ادبیات فارسی ذکر شود. فهرستی از این منابع و نیز سایر منابع مورد مراجعه‌ی نگارنده در بخش آخر کتاب آمده است.

تجربیه‌ی عملی در حرفه‌ی معلم، دانش نظری در نقش «دانشجو»، و علاقه به مشارکت در توسعه‌ی توانایی‌های نوشتاری دانش‌آموزان کشورمان، داشته‌های نگارنده بوده است و از این سه، دو مورد اول هنوز هم در ذهنش «تکوین» اند. از این رو بهترین هدیه از سوی مخاطبان این اثر، دیدگاه‌های آنان است که نگارنده با اشتیاق چشم به آن دارد.

اشرف کریم

آموزگار مدارس ابتدایی

با دانش آموزان ششم دبستان

اکنون با ورود به آخرین پایه‌ی دبستان، به مرحله‌ای رسیده‌اید که با عبور از آن وارد مقطع تحصیلی تازه‌ای خواهید شد. اگر به مسیری که در پنج سال تحصیلی گذشته طی کردید فکر کنید، بهتر متوجه می‌شوید در چه نقطه‌ای هستید. برای مثال، توانایی‌های خود را در خواندن و نوشتن با اولین سال ورود به مدرسه مقایسه کنید. همه‌ی شما، هم به حافظه‌ی خود و هم از نظر ذهنی، توانمندتر شده‌اید. اکنون بهتر می‌توانید فکر کنید، و خواسته‌های خود را بیان کنید. می‌توانید خوبی‌ها و بدی‌ها، ضعف‌ها و توانایی‌ها، زشتی‌ها و زیبایی‌ها و... را بسنجید و مقایسه کنید، و از میان آنها انتخاب کنید. می‌توانید دیدگاه‌های خودتان را با دیگران در میان بگذارید و اگر لازم باشد، نظرات خود را اصلاح کنید.

یکی از راه‌های ارتباط با معلمان و دانش‌آموزان، است که شما از زمان ورود به مدرسه همواره سرگرم آموختن آن بوده‌اید. اگر به مسیری که طی کردید در سال‌های مختلف دبستان و در درس‌های مختلف مطالعه کرده‌اید، متوجه می‌شوید که می‌توان آنها را در انواع مختلف دسته‌بندی کرد. بعضی نوشته‌ها داستان بودند، بعضی شعر، بعضی اطلاعات علمی و...

با پایان گرفتن دوره‌ی ابتدایی، شما با توانایی‌هایی وارد مرحله‌ی بعدی تحصیلی می‌شوید که یکی از آنها و شاید مهم‌ترین آنها «مهارت نوشتن» است. در ابتدایی بهترین فرصت برای تمرین این مهارت است و خوب است که در آخرین سال ابتدایی، یک بار دیگر مهارت‌های نوشتن خود را در پایه‌های قبلی مرور کنید و با کسب مهارت‌های تازه، با توانایی کامل وارد مقطع بعدی شوید.

هدف نویسندگان کتاب فارسی (مهارت‌های نوشتاری) ششم دبستان نیز این است که شما با توانمندی در «نوشتن» وارد مرحله‌ی بعدی تحصیلی شوید. مطالب و تمرین‌هایی که در کتاب‌های فارسی ششم دبستان در نظر گرفته شده است نیز به این منظور بوده تا فرصتی برای یادگیری و تمرین بیش‌تر شما فراهم شود. بخشی از این مطالب و تمرین‌ها مربوط به زیاده‌تر نوشتن است و بخشی دیگر شما را با انواع نوشتار و راه‌های پرورش مطالبی

که می‌خواهید بنویسید، آشنا می‌کند.

برای درست و زیبا نوشتن، هیچ راهی جز مطالعه‌ی متون مختلف و کاربرد آموخته‌هایمان در دستور زبان و نگارش فارسی نداریم. کاربرد آموخته‌ها، یعنی، تمرین نوشتن. پس بیایید خوب ببینیم، خوب بیندیشیم، خوب بیاموزیم و آموخته‌هایمان را خوب به کار ببریم.

www.ketab.ir